

Liefdesleven artsen onder druk door veeleisend werk

Het lange opleidingstraject en de veeleisende baan van artsen heeft een negatieve invloed op hun liefdesleven. Bijna 65 procent van de artsen zegt dat het aangaan van een duurzame relatie en/of het stichten van een gezin nogal eens in het gedrang komt door genoemde factoren. Ook zorgen werkgerelateerde factoren voor spanningen in de relatie (32 procent) en loopt 1 op de 8 relaties van artsen erop stuk. Dat blijkt uit een *Mednet*-enquête, die door meer dan 700 artsen werd ingevuld.

Uit de resultaten blijkt ook dat ruim 80 procent van de respondenten geen voorkeur heeft voor een relatie met iemand uit dezelfde beroepsgroep. Een kleine 20 procent heeft die voorkeur

juist wel omdat er in een dergelijke relatie sprake zou zijn van wederzijds begrip voor met het beroep samenhangende factoren die van invloed kunnen zijn op de relatie. Ook herkenning zou voor 1 op de 5 artsen reden zijn om bij voorkeur een relatie te hebben met iemand met hetzelfde beroep.

GENERATIEVERSCHIL

"Ik denk dat er een verschil is tussen de huidige generatie jonge artsen en die van mijn generatie", zegt een 50-jarige vrouwelijke chirurg. "Ik merk dat jonge collega's veel meer dan wij voorheen deden, naast opleiding en werk ook kiezen voor een leven buiten het ziekenhuis. Ze spreken daarbij juist vaak de voorkeur uit voor een

relatie met iemand die niet in hetzelfde beroep werkzaam is. Ik hoor om me heen ook wel eens dat het gewoon niet te doen is om bijvoorbeeld een gezin te stichten en draaiende te houden als beide partners in opleiding zijn."

Naast negatieve werkgerelateerde invloed op de relaties van artsen, heeft het beroep ook een positieve uitstraling op het relatiefront, blijkt uit de enquête. Ruim een derde van de respondenten zegt dat het beroep duidelijk status heeft op de relatiemarkt. Nog eens 30 procent zegt dat weleens evaren te hebben. Daarvan profiteren vooral artsen die op zoek zijn naar een partner. Hoeveel dat er zijn, is onduidelijk. Wel blijkt uit de enquête dat 10 procent van de respondenten momenteel geen partner heeft. (ME) ■

In verhouding te weinig geld naar metastaseonderzoek

Naar schatting 5 procent van het totale fondsenbudget voor kankeronderzoek wordt besteed aan onderzoek naar metastasering. Terwijl 90 procent van de kankerpatiënten overlijdt vanwege een gemetastaseerde ziekte. In een editorial in mei van *The European Journal of Cancer*, dat geheel is gewijd aan metastasen, pleiten onderzoekers voor meer onderzoeksgeld.

Vanwege het nog geringe begrip van metastasering, het klinische belang en de beperkte behandelopties voor gemetastaseerde ziekte wilde prof. dr. Jonathan Sleeman, hoofd van de afdeling Microvascular Pathobiology van de Universiteit van Heidelberg, duidelijk krijgen hoeveel onderzoeksgeld nu besteed wordt aan onderzoek naar metastasevorming. "Het is moeilijk om betrouwbare cijfers boven tafel te krijgen en er is nogal wat variatie tussen Europese

landen, maar ik schat dat de gemiddelde besteding aan metastaseonderzoek rond 5 procent van alle kankeronderzoeksgeld ligt." Volgens hem en zijn Amerikaanse medeauteur Patricia Steeg, hoofd van de Women's Cancer Section, Laboratory of Molecular Pharmacology van het National Cancer Institute Bethesda, is de situatie in de Verenigde Staten en Japan vergelijkbaar. "Omdat metastasevorming zo belangrijk is voor de prognose van kankerpatiënten, vinden wij dat in veel landen meer fondsenbudget naar metastaseonderzoek moet. Het onderzoek blijven voortborduren op de traditionele opvattingen over groei-controle, is ontoereikend en mogelijk op de lange termijn zelfs nadelig. Er is dringend behoefte aan begrip van het proces van metastasering en op deze kennis gebaseerde nieuwe behandelingen", aldus de auteurs. (JS) ■

Huisarts voor tuchtcollege om hoofddoek

Huisarts Radia Lakraoui (36) is eind mei door het centraal tuchtcollege in Den Haag gehoord omdat ze haar geloof vóór de gezondheid van haar patiënt zou hebben laten gaan. Eerder had het regionaal tuchtcollege in Eindhoven de klacht van de patiënt afgewezen.

De zaak gaat terug tot 2008 toen Lakraoui als waarnemer op een huisartsenpraktijk werkte. De patiënte was opgenomen geweest in het ziekenhuis in Luik en kwam bij Lakraoui voor controle. De anamnese ging volgens de huisarts nog goed, maar bij de samenvatting vroeg de patiënte haar om de hoofddoek af te nemen. Lakraoui: "Ik heb die mevrouw twee keer gevraagd of ik het goed gehoord had en zij herhaalde haar verzoek. Daarop heb ik haar gezegd dat ik haar moest teleurstellen. Ze vertelde me vervolgens dat ik daarmee weigerde haar te helpen, maar dat heb ik omgedraaid door te stellen dat zij mij niet toestond om haar te helpen."

Naast de klacht dat Lakraoui haar geloof boven de gezondheid van de patiënte had laten gaan, stelde de patiënte dat ze recht had op een neutrale dokter. Ook vond ze dat ze bij het maken van de afspraak over het geloof van de waarnemer had moeten worden ingelicht.

Het regionaal tuchtcollege heeft Lakraoui in 2009 op alle punten in het gelijk gesteld. De uitspraak van het centraal tuchtcollege laat nog een maand op zich wachten.

Eerder dit jaar werd een vrouw de toegang tot de spreekkamer op de hap geweigerd omdat ze haar gezichtsbedekkende kleding niet wilde af doen. In Kamervragen naar aanleiding van dat incident stelde minister Ab Klink van VWS dat hij geen eenduidige signalen binnen heeft gekregen over problemen die door interculturele verschillen worden veroorzaakt. (DM) ■

INITIATIEF VOOR ZORG OP AFROEP VAN START

Geen piepende banden voor SOS Arts

SOS Arts is gestart. SOS Arts wil zorg op afroep bieden uit onvrede over de zorg zoals die wordt aangeboden door huisartsenposten. Dankzij een samenwerking met arbodienstverlener Maetis en Eurocross kunnen de huisartsen in zeven regio's aan het werk. SOS Arts is voorlopig alleen voor medewerkers van deelnemende bedrijven en toeristen.

VVD-Tweede Kamertlid Edith Schippers geeft het startschot voor SOS Arts

De samenwerking met Maetis gaat vanaf 1 januari 2011 in. Deze constructie is nodig, omdat de NZa nog geen prestatie heeft beschreven voor de zorg zoals SOS Arts die wil bieden. Zonder die prestatiebeschrijving is het niet toegestaan om een tarief in rekening te brengen. Volgens initiatiefnemer Arnold Verhoeven van SOS Arts wordt dit nu omzeild, doordat Maetis de kosten voor rekening neemt. Verhoeven wil dat SOS Arts beschikbaar komt voor alle burgers. Bij wijze van 'startschot' reden 1 juni jl. vijf gloednieuwe auto's met opschrift SOS Arts van het Buitenhof in Den Haag. De wagens waren zo nieuw dat je de koppeling maar een klein beetje hoefde te laten opkomen, want anders zou je met piepende banden weggrijden, zo vertelde een SOS Arts-medewerker. Met piepende panden het Buitenhof afrijden als je je bedrijf lanceert, is niet wat je wilt. Daarbij zijn piepende banden ook niet het eerste waar je aan denkt bij SOS Arts. De organisatie probeert al drie jaar van de grond te komen en het wil maar niet lukken. Vooral door het weinig adequate optreden van de NZa, zo vindt initiatiefnemer Arnold Verhoeven. In het beste geval zou je kunnen zeggen dat SOS Arts al drie jaar luid ronkend op nagenoeg dezelfde plek staat. Verhoeven wilde SOS Arts per se voor de verkiezingen van 9 juni presenteren. Hij hoopte dat zijn initiatief, waarbij de huisarts ook zonder medische noodzaak gewoon langskomt,

onderwerp van de verkiezingsstrijd zou worden. Volgens Verhoeven is het niet uit te leggen dat medewerkers van sommige bedrijven de huisarts wel aan huis krijgen, terwijl de dienst voor de meeste mensen niet beschikbaar is. Het verhaal dat de burger zo lang moet wachten omdat minister Ab Klink en toezichthouder NZa geen positieve beslissing wilden nemen valt in verkiezingstijd verkeerd, zo hoopt Verhoeven.

Eerder dit jaar legde de NZa de beslissing over toekenning van een tarief terug naar Klink. De toezichthouder adviseerde een experiment met zorg op afroep. Daartegen diende SOS Arts bezwaar in. Die procedure loopt nog. Verhoeven onderzoekt andere juridische mogelijkheden, omdat hij vermoedt dat de LHV de NZa en de politiek onder druk zet om SOS Arts te weren, overweegt hij een klacht bij de NMa in te dienen. Ook wil hij ambtenaren in een civiele procedure horen. Alles om de druk op de overheid op te voeren.

Maar intern heeft Verhoeven ook nog wat te doen. Zo waren maar vijf van de driehonderd artsen die zich hebben opgegeven om voor SOS Arts te werken bij de aftrap aanwezig. Zij kenden elkaar bovendien niet en leken nog niet volledig op de hoogte van de werkwijze van SOS Arts. Dat er zo weinig artsen kwamen opdagen, komt volgens Verhoeven omdat er veel kinnesinde is. Twee aanwezige artsen beamen dat. Basisarts Indra van Hemert gaat in Den Haag voor SOS Arts werken. Zij staat 'ambivalent' tegenover het initiatief. Ze is tegen marktwerking, maar ziet wel wat in de keuzemogelijkheid die SOS Arts patiënten wil bieden. Van Hemert: "Ik heb me aangemeld omdat het me aansprak om flexibel werkzaam te zijn. Zolang het medische werk centraal staat, vind ik het prima, maar ik moet kritisch blijven, bijvoorbeeld ook over de terugkoppeling van informatie naar de eigen huisarts." Omdat onduidelijk is hoe dat geregeld gaat worden, vreest de LHV voor de continuïteit van zorg. De punten van kritiek die de organisatie eerder uitte blijven dan ook overeind, zegt een woordvoerder. "Bovendien vinden wij dat de zorg met de huisartsenposten goed georganiseerd is. Wij zien in SOS Arts dus geen meerwaarde." ■